

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Onderzoeksraad voor de Veiligheid
T.a.v. Voorzitter
Postbus 95404
2509 CK Den Haag

Bestuurskern

Dir. Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en
Vaarwegen

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Ons kenmerk

IENW/BSK-2023/25494

Bijlage(n)

-

Datum 27 januari 2023
Betreft Follow up aanbevelingen Aanvaring op de
Westerschelde, riviercruiseschip Viking Idun en
chemicaliëntanker Chemical Marketer

Geachte voorzitter,

In reactie op het verzoek van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid om, op basis van de eerdere reactie van onze minister d.d. 14 juni 2021 (kenmerk IENW/BSK-2021/166368), eventuele actuele ontwikkelingen in de opvolging van de aanbevelingen te benoemen, geef ik hieronder een aantal van deze actuele ontwikkelingen weer. Deze reactie heeft zowel betrekking op actualiteiten vanuit IenW-perspectief (RWS en DGLM) als vanuit de Gemeenschappelijke Nautische Autoriteit. Ik beperk mij hierbij tot de aan IenW gerichte aanbevelingen.

Aanbeveling 2

Deze aanbeveling betrof het aanscherpen van de bevoegdheids- en bekwaamheidseisen voor de nautische bemanningen van riviercruiseschepen binnen het Scheldegebied. In de reactie van de minister werd aangegeven dat hieraan voor een belangrijk deel wordt tegemoetgekomen door de implementatie van de Europese Richtlijn terzake. Ook is gesproken over de mogelijkheid vaarwegen met specifieke risico's aan te wijzen.

Na het opstellen van de beleidsreactie werd helder dat de implementatie van de Europese Richtlijn vertraagd was. In februari 2022 is de richtlijn gedeeltelijk geïmplementeerd d.m.v. een wijziging van de Binnenvaartregeling. Voor volledige implementatie is ook een wijziging van de Binnenvaartwet en het Binnenvaartbesluit nodig. De verwachting is dat dat medio 2023 kan zijn afgerond. Kern van deze wijzigingen is, dat het huidige ervaringsgerichte kwalificatiesysteem gewijzigd wordt in een competentiegericht kwalificatiesysteem voor bemanningsleden in de binnenvaart. De minister van IenW heeft de Tweede Kamer bij brief van 1 juni 2021 (kenmerk IENW/BSK-2021/138784) hierover geïnformeerd. Naar verwachting gaat de implementatie in belangrijke mate bijdragen aan de door de OVV aanbevolen aanscherping van bevoegdheids- en bekwaamheidseisen.

Voor wat betreft de status van de Westerschelde geldt dat deze inmiddels een vaarwater van maritieme aard is. Bij de hiervoor genoemde gedeeltelijke implementatie van de richtlijn is deze als zodanig aangewezen. De verandering (na de implementatie) leidt ertoe dat er hogere exameneisen gelden voor nieuw opgeleide schippers. Overigens wordt de mbo-opleiding nu al in het algemeen aangepast/verzwaard. Vanuit de GNA wordt onderzocht of de competenties die bij een vaarwater van maritieme aard horen voldoende zijn om de veiligheid op de Schelde te waarborgen of dat er meer moet worden geëist. Er wordt een aantal extra competenties besproken tussen de beleidsafdelingen in Nederland en Vlaanderen, zij nemen dit mee naar de CESNI overleggen. De bedoeling is om de extra competenties in te voeren op binnenwateren van maritieme aard. Daarmee wordt ervan afgezien om de Westerschelde aan te merken als binnenwatertraject met specifieke risico's.

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en
Vaanwegen

Datum
27 januari 2023

Ons kenmerk
IENW/BSK - 2023/25494

Aanbeveling 3

Deze aanbeveling richtte zich op het verhogen van de effectiviteit van het toezicht op de riviercruisevaart. Allereerst door het realiseren van een toezichtarrangement voor een gecoördineerd toezicht op de riviercruisevaart. En verder door het ontwikkelen van een instrumentarium voor de effectieve handhaving van de voertaaleis. Tot slot wordt aanbevolen om te komen tot het structureel onderzoeken van ongevallen en incidenten met riviercruiseschepen en het delen van deze lessen met de partners.

Voor wat betreft het verhogen van het toezicht is, aanvullend op wat in de reactie van juni 2021 staat, binnen het tactisch overleg (waarin de betrokken handhavingpartners samenwerken) passagiersvaart als speerpunt benoemd. Hierbij is een basisplan opgesteld hoe de handhaving op te pakken. Dit is een landelijk plan dat ook landelijk en gecoördineerd uitwerking moet krijgen in de handhaving vanuit het tactisch overleg Veilig vervoer over water. Het plan is inmiddels in uitvoering. Al eerder werd de gecoördineerde inzet op de Westerschelde geïntensiveerd en dat geïntensiveerde niveau is gehandhaafd. Voor de Westerschelde trekken GNA, ILT en RWS hierin samen op en deze partijen investeren gezamenlijk in gerichte controles, met name vooraf. Ook is er voor het cruisesizoen een nieuwe folder uitgegeven die breed is gedeeld. Er worden verder gerichte actiedagen georganiseerd. Specifiek gericht op de voertaal vindt actie plaats als het niet mogelijk is om de gebruikelijke verkeers- en veiligheidsberichten via de marifoon uit te wisselen. Hierbij wordt proces-verbaal opgemaakt en een schip mag pas verder varen als er een loods of bemanningslid aan boord is die de voertaal wel voldoende beheerst. Deze interventies worden gerapporteerd aan de Permanente Commissie. Het beeld van de GNA is dat de scherpere controle op de passagiersschepen zijn vruchten lijkt af te werpen. De uitrusting aan boord van de schepen en de communicatie met de schepen gaat stukken beter. In het corona tijdperk zijn er weinig passagiersschepen in de regio geweest, in 2022 is de passagiersvaart weer flink toegenomen.

Voor wat betreft de incidentonderzoeken is er een overlegstructuur opgezet met RWS, DGLM en zeehavens en daarin worden afspraken gemaakt over incidentonderzoeken en het delen van lessen daaruit.

Bestuurskern
Dir. Maritieme Zaken
Afd. Binnenvaart en
Vaarwegen

Hoogachtend,

Datum
27 januari 2023

Directeur-Generaal Luchtvaart en Maritieme Zaken,

Ons kenmerk
IENW/BSK-2023/25494

Mevr. R.W.C. Clabbers